

Contactpunten.

Ons Tijdschrift.

Tandheelkundige hulp aan de „lower millions“.

De belangstelling waarmee ik elke maand (hulde aan den Gérant en den Uitgever voor de tegenwoordige regelmaat der verschijning) het nieuwe nummer van ons Tijdschrift voor Tandheelkunde open, is anders, is grooter dan die waarmee de Dental Cosmos, de Items of de andere buitenlandsche periodieken worden ontvangen, hoe getrouw ik die laatste ook altijd doorlees.

Me dunkt, zoo gaat het ons Hollandsche en Indische tandartsen waarschijnlijk allemaal, de laatste zeker waar zij op ons eenige vaktijdschrift zijn aangewezen om in contact te blijven met de Hollandsche collega's, de Hollandsche vraagstukken en toestanden op ons gebied en zij niet kunnen genieten van het zoo opwekkende, energie-prikkelende van het vereenigings- en congresleven zooals wij dat hier in Europa kennen.

O, als ik nog denk aan de dagen waarop het bekende rose, later groene, bandje me bereikte in Batavia, de haast waarmee ik het doorlas, het genoeg en de namen te lezen van de oude vrienden en collega's en de vele nieuwe namen die allens in grooter en grooter aantal de lijst der aanwezigen op de vergaderingen der Hollandsche vereenigingen sierden, de lezingen, de discussies en al wat hoofd en hart van den Hollandschen tandarts bezig hield, ja, dan voel ik hoeveel

wij daargindsch toch moesten missen en hoe het verlangen naar 't lieve vaderland nog sterker dan gewoonlijk werd.

Men heeft mij gezegd dat er nog tandartsen zijn die niet op ons tijdschrift zijn geabonneerd. Zou het mogelijk zijn, zouden er zulke laksche, ondankbare menschen bestaan?

Ondankbaar, ja zeker, want zij profiteeren van alles wat ons vak in z'n geheel ten goede komt en behoort daar niet in de eerste plaats toe een eigen tijdschrift, in onze eigen taal geschreven?

Of zou het zijn onbekendheid ermee? Welnu, laat men dan aan allen die het nu nog niet ontvangen eens een of twee exemplaren toezenden met begeleidende uitnoodiging tot inschrijving en zoo er dan nog een overblijft, die meent het er zonder te kunnen doen, laten wij den stumper beklagen om zóóveel kortzichtigheid.

Maar, hoor ik me tegenvoeren, is ons tijdschrift dan zoo volmaakt, en steekt het dan zoo boven de buitenlandsche uit? . . . Kom, ge weet wel beter, maar evenmin is ons kleine land volmaakt, evenmin steekt ons land en zijn bewoners uit boven de andere natiën, ja, in menig opzicht moeten we in de minderheid blijven, en toch voelt ge, dat voor U, Hollander, iets is in dat kleine land dat ge nergens anders kunt vinden, en hoe langer ge vertoefd hebt buiten z'n grenzen, hoe sterker zal dat gevoel zich in U ontwikkeld hebben. Hier hoort ge thuis, hier kent ge de waarde, de beteekenis, de draagkracht van elk woord beter, hier dringt ge dieper door in 't zieleleven van Uwen medemensch dan ge ooit in 't buitenland zult doen.

En ziedaar, waarom ons tijdschrift voor ons, Hollanders, zoo onmisbaar is. Het moge, wat betreft omvang, uitvoering, wetenschappelijk peil of wat ook, niet in de schaduw kunnen staan van Cosmos, Review, Monatschrift, het heeft iets anders dat die anderen missen, het is van ons, geschreven in onze taal, door collega's die we kennen, die we spreken en wier gedachtengang we kunnen begrijpen, hoe roerend oneens we 't ook met hen mogen zijn.

De inleiding tot het maken van enkele opmerkingen na de ontvangst van het laatste (December) nummer is anders geworden dan ik bedoeld had, waarschijnlijk lag, 't geen ik neerschreef reeds lang opgestapeld in m'n „onderbewustzijn” en is het nu naar boven gekomen. Laat het maar staan, 't verzoek aan onzen Gérant of aan het gezellige gezelschap dat ons tijdschrift uitgeeft, om enkele kleine veranderingen in overweging te willen nemen, sluit er wel bij aan.

In de eerste plaats zou het niet mogelijk zijn de lezingen in de verschillende vereenigingen gehouden als afzonderlijke stukken te plaatsen, dus bijvoorbeeld:

De Wortelkanaalbehandeling in de praktijk
door W. Boelaars.

met als voetnoot: Lezing gehouden in de 19de Vergadering van de Vereeniging v. Ned. Tandartsen, 15 Jan. 1911; de discussies kunnen of afzonderlijk of direct volgen.

Indien men dan verder de inhoudsopgave verandert, zóó dat ieder stuk daarin afzonderlijk vermeld wordt met den titel en met den naam van den autuer, dan wordt ze heel wat practischer dan nu, nu alles onder één hoofd: Handelingen van het N. T. G. of Vergadering van de Ver. v. N. T. wordt samengebracht.

Ik weet wel dat later een betere en vollediger algemeene inhoudsopgave verschijnt, doch dat duurt soms meer dan een jaar en in dien tusschentijd wordt het naslaan van 't geen er in de verschillende nummers verschenen is een tijdroovend en lastig werkje.

Kan verder de termijn van een maand vóór den datum van verschijnen, waarop de copie in het bezit van den Gérant moet zijn, niet wat verkort worden? Nu wordt het bijna onmogelijk bijvoorbeeld te antwoorden op 't een of ander stuk direct in 't volgend nummer, waardoor, mij dunkt, menig stuk in de pen blijft, daar het na twee maanden z'n actualiteit verloren kan hebben.

En laat me dan verder alle collega's eens opwekken er niet zoo tegen op te zien, hun gedachten en meeningen, hunne

uitvindingen en ontdekkingen aan het papier toe te vertrouwen en in ons tijdschrift te doen opnemen.

Geloof me, er is meer belangstelling voor 't geen ge in Uw praktijk hebt ondervonden, voor 't geen Uw opinie is over verschillende vraagstukken, dan ge denkt en, moge men met U van meening verschillen, des te beter; al ontspringt uit de „choc des opinions" niet altijd de waarheid, ze zal bijdragen tot verhoogde belangrijkheid van ons tijdschrift, ze zal anderen opwekken tot denken en schrijven, ze zal meewerken tot het ontstaan van een communis opinio over allerlei zaken.

Met genoegen las ik in het December-nummer het stuk van E. E. v. D. (waarom toch niet voluit ondertekend) getiteld: „Zijn wij op den goeden weg", omdat het onderwerp dat daarin aangeroerd wordt werkelijk van groot belang is en ieder z'n gedachten er wel eens over mag laten gaan. Geheel eens ben ik het niet met collega v. D., want de wijze waarop hij zich voorstelt de belangstelling van het groote publiek wakker te maken lijkt me niet de gelukkigste, al ontveins ik me niet dat voordrachten, tooneelstukjes etc. door tandartsen in hooge mate de attractie zouden verhoogen van een bijeenkomst waarin over het nut der tandheelkunde werd gesproken. Wie toch zou onbewogen blijven, wanneer hij bijv. collega's Hamer en Bölgler een komische samenspraak hoorde houden, Coebergh als slangenmens, de Vries als goochelaar en van Loon als expansion-arch (vulgo parterre-rek) acrobaat zag optreden? En wie weet hoeveel latente krachten op dit gebied nog verscholen liggen? Ik ga me oefenen voor „English song and dance" en 't zou me verwonderen als de heer Grevers niet „de Staking der Smeden" van Coppée zou willen voordragen.

Maar badinage à part, laten we het door v. D. geopperde denkbeeld, de groote massa, het publiek meer te bewerken eens overdenken en wanneer we dan in het tijdschrift de zaak van verschillende kanten hebben bekeken, zou het moge-

lijk zijn, bijv. op het aangekondigde congres een commissie benoemd te krijgen, propagandacommissie of wat ook, die de verschillende ideeën wikt, weegt en verder uitwerkt.

Gemakkelijk is het niet het groote publiek wakker te schudden, dat heb ik ondervonden toen ik indertijd moeite deed om in Indië de wenschelijkheid en billijkheid van goede tandheelkundige hulp in het leger ingang te doen vinden.

Er waren twee gelegenheden waarbij de invloedrijke militaire „hooge oomes” veel voor die vrije tandheelkundige hulp voelden. Ten eerste wanneer ze bij me in den stoel zaten en aan hun eigen mond het nut ervan merkten, daarbij soms, als ik tijd had, begeleid door mijn argumenten, waarbij ik wees op het nut voor elken militair, en ten tweede wanneer hen de rekening werd aangeboden en ze in hun portemonnaie voelden de groote onbillijkheid dat het gouvernement hen wel vrije geneeskundige behandeling waarborgde, doch daaronder niet verstond de zegeningen der moderne tandheelkunde, alsof hun mond en tanden niet tot hun lichaam behoorden.

Maar och, hoe spoedig vergaten ze nu ook eens moeite te doen om daarin verandering te brengen, er is al zooveel soesah in de wereld, niet waar?

En was het nu maar mogelijk geweest precies onder cijfers te brengen wat het land derft aan dienstprestaties tengevolge van mond- en tandaandoeningen met hare consequenties, had ik in sommen van „hard cash” kunnen aantoonen hoe groot per saldo de bezuiniging voor het land zou zijn indien men een goed georganiseerde tandheelkundige dienst in 't leven riep, ik zou mijn pleit wel gewonnen hebben. Maar daartoe ontbraken mij de gegevens en met de gevoelsargumenten van billijkheid, rechtvaardigheid en medelijden kon ik niet genoeg uitrichten.

Waarom bestaat er wel een uitstekend corps militaire paardenartsen? Omdat ieder paard zooveel gulden waarde vertegenwoordigt en het voordeeliger uitkomt de zieke paarden goede geneeskundige hulp en verzorging te verschaf-

fen dan ze dood te laten gaan en telkens nieuwe te koopen. Ziedaar de kwestie „in a nutshell” en wij moeten dien weg op, wij moeten met cijfers kunnen bewijzen hoe nuttig, noodig en voordeelig goede tandheelkundige hulp, vooral voor de kinderen, is, niet alleen in 't belang der kleinen zelf, doch ook in 't belang der gemeenschap.

Een goede stap in die richting is het stuk in het laatste (December) nummer der Dental Cosmos geschreven door het hoofd der Marion School (Cleveland) Miss O'Neill.

De wonderen daar verricht in fysieken zoowel als in psychischen zin bij de kinderen van haar „dental squad” zijn zoo overtuigend dat ieder die beseft wat de jeugdige „boefjes” nu en in hun verdere leven aan de gemeenschap kosten, geen oogenblik kan aarzelen z'n steun te geven tot zoover mogelijke verspreiding van dien zegen der beschaving, de moderne tandheelkunde.

Ook wij zijn dunkt me op den goeden weg, een eerste stap tenminste is gedaan. Het onderzoek naar den toestand der gebitten van de schoolkinderen in den Haag, ondernomen door de Haagsche Mond- en Tandheelkundige Vereeniging, zal een kostbaar statistisch materiaal leveren, waaruit gevolgtrekkingen gemaakt zullen worden, die weer tot andere maatregelen moeten leiden; er zullen cijfers geproduceerd worden, droge, onloochenbare cijfers en feiten, die aan ons, tandheelkundigen, weinig nieuws zullen leeren, omdat wij reeds de statistieken van andere landen kennen, doch die het groote publiek zullen verbazen en ontstellen nu het in hun eigen land, hun eigen stad evenzoo is gesteld.

Er is veel werk te verrichten voor ons tandartsen, veel werk waarvan wij niet zelf de vruchten zullen plukken, waar de eenige belooning zal zijn de gedachte, het gevoel onzen plicht gedaan te hebben tegenover onze medemenschen, tegenover de maatschappij.

Maar zij die na ons komen zullen onze arbeid in dankbaarheid gedenken, want het bijna woeste veld, waar wij thans moeizaam met de spade beginnen te spitten, zal lang-

zaam maar zeker worden veranderd in vruchtbare landouwen waarin het zaad welig zal tieren en beloven rijken, heerlijken oogst.

Daarom ook tot U, jonge mannen en vrouwen, die nog staat aan het begin van Uw loopbaan, moeten wij ons richten.

Meer dan honderd studenten in de tandheelkunde zijn thans werkzaam aan het instituut te Utrecht. Voelt gij niet van hoe groot belang het voor U is, nu reeds U voor te bereiden om ons, zoodra ge kunt, te helpen in het bewerken van dien akker, waarvan gij misschien nog eens kunt helpen oogsten. Tua res agitur, want op deze wijze arbeidende tot heil der gemeenschap, zult gij tevens uw eigen belangen in hooge mate bevorderen.

Gij schrikt wel eens van den grooten toevloed van tandheelkundige studenten en vraagt U met beklemming af waar die allen later hun brood zullen moeten verdienen.

Misschien hebt ge gelijk en is die toevloed in de laatste jaren wat te snel en te groot geweest, doch wanneer ge zult inzien hoe oneindig veel er op ons gebied nog te doen valt, hoe noodig het is dat niet alleen zooals nu de „upper ten thousand”, maar ook de „lower millions” van Uw arbeid, van Uw wetenschap kunnen genieten, dan zult ge ook beseffen voor hoeveel hoofden en handen er nog werk is, mits maar de goedemiddelen worden gevonden die „lower millions” te bereiken.

Onder U bestaat een bloeiende vereeniging „John Tomes” wier almanak, zoo juist verschenen, eene zoo gunstige getuigenis aflegt van Uw kunnen en willen. Brengt in die vereeniging eens ter sprake wat gij van Uw kant kunt doen de arbeid van hen wier collega gij spoedig hoopt te worden, op dat gebied te steunen.

Als het U ernst is, zal men U gaarne met raad en daad terzijde staan en tusschen U, de komende en ons, de verdwijnende generatie zal een punt van contact ontstaan, waarvan het nut zich zal doen voelen tot in lengte van dagen.

A. L. J. C. VAN HASSELT.

DEN HAAG, 22 Dec. 1911.